

Ανάλυση

Μεγεθύνεται η παγκόσμια αγορά στα μανταρίνια

- * Η ετήσια άνοδος των ελληνικών εξαγωγών υπερέβη το 11% σε όγκο και το 27% σε αξία κατά το πρώτο ενδεκάμηνο του 2023
- * Μειωμένη αναμένεται η παραγωγή της χώρας μας για το 2023/24

του Γιάννη Τσιφόρου

Ανοδικό ρυθμό καταγράφονται στα μέγεθ της παγκόσμιας παραγωγής και της κατανάλωσης νωπών μανταρινιών. Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις (στοιχεία USDA, 25/1/2024), η παγκόσμια παραγωγή του προϊόντος προβλέπεται να ανέλθει σε περίπου 38 εκατ. τόνους την περίοδο 2023/2024, παρουσιάζοντας άνοδο σε σύγκριση με την προηγούμενη (+3%). Η παραπάνω τάση αποδίδεται κυρίως στην αύξηση της παραγωγής στην Κίνα (+1.5%), η οποία, με όγκο 27 εκατ. τόνων, εξακολουθεί να καλύπτει το μεγαλύτερο

μέρος, αλλά και στην έντονη άνοδο της στην Τουρκία, με όγκο 2,64 εκατ. τόνων (+42%). Αντίθετα, πτώση προβλέπεται να παρουσιάσει η παραγωγή στην ΕΕ και στις ΗΠΑ (-5% και -7% αντίστοιχα). Ανοδικά, εξάλλου, φαίνεται να κινείται η παγκόσμια κατανάλωση μανταρινιών, που την περίοδο 2023/2024 αναμένεται να ανέλθει σε 36 εκατ. τόνους (+2,9%), κυρίως λόγω της μεγάλης αύξησής της στην Τουρκία (+56%).

Περιορίζεται η παραγωγή μανταρινιών στην ΕΕ

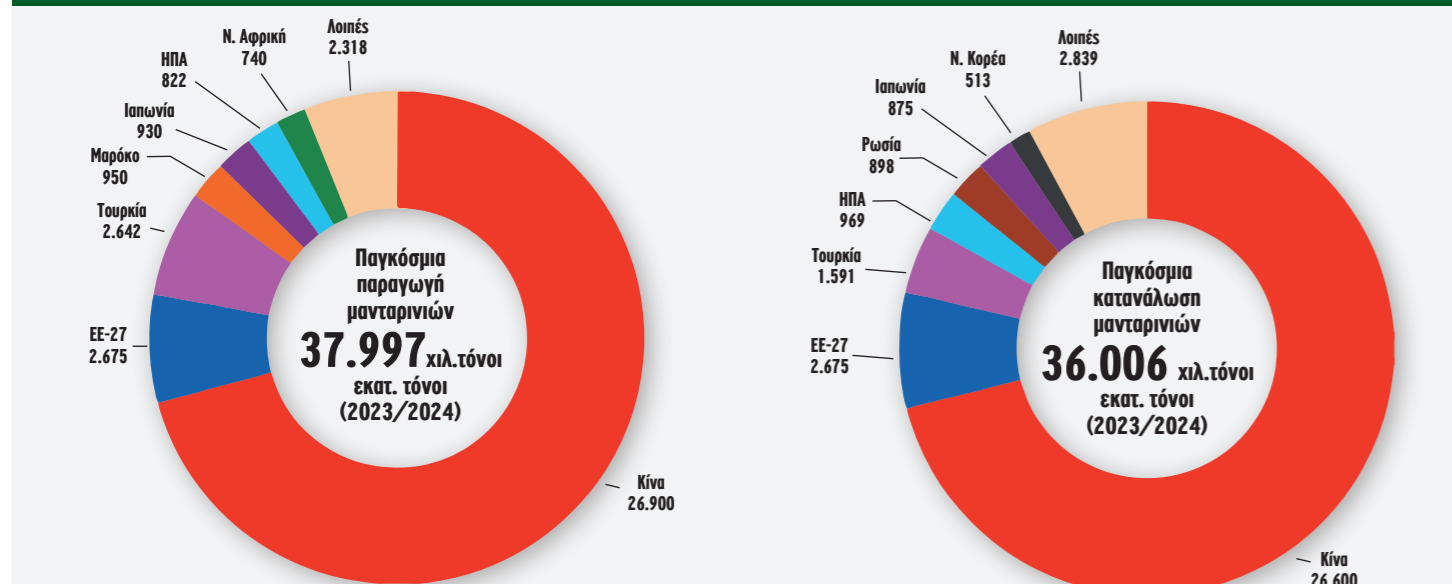
Η παραγωγή μανταρινιών στην ΕΕ καταγρά-

Παραγωγή και κατανάλωση μανταρινιών στην ΕΕ-27 (σε 1.000 τόνους)

	2023/2024*	2022/2023	2021/2020	2020/2019	Μεταβολή (%)	
					2023-2022	2022-2021
Παραγωγή νωπών	2.675	2.820	3.190	3.245	-5,1	-11,6
Προς μεταποίηση	210	220	247	277	-4,5	-10,9
Εισαγωγές	480	482	430	423	-0,4	12,1
Εξαγωγές	225	297	322	350	-24,2	-7,8
Κατανάλωση νωπών	2.720	2.785	3.051	3.041	-2,3	-8,7

Πηγή: USDA/FAS, Citrus world markets and trade, 25/1/2024. (*) Πρόβλεψη

Παγκόσμια παραγωγή και κατανάλωση μανταρινιών (2023/24 σε χιλ. τόνους)

Πηγή: USDA/FAS, Citrus world markets and trade, 25/1/2024

φει πτωτική πορεία στο διάστημα των τελευταίων ετών, ο όγκος της οποίας προβλέπεται την περίοδο 2023/2024 να περιοριστεί στους 2,67 εκατ. τόνους, παρουσιάζοντας μείωση ως προς την προηγούμενη (-5%). Η πτωτική τάση αποδίδεται στον περιορισμό της καλλιέργειας της έκτασης, αλλά και στην επίδραση των δυσμενών καιρικών συνθηκών που επικράτησαν στις σημαντικότερες παραγωγικές χώρες, με συνέπεια την πτώση της παραγωγής, ιδιαίτερα στην Ισπανία, την Ιταλία και την Ελλάδα. Μείω-

ση, εξάλλου, αναμένεται και στην κατανάλωση, η οποία προβλέπεται να περιοριστεί στους 2,72 εκατ. τόνους (-2,3%).

Στο εξωτερικό εμπόριο μανταρινιών, η ΕΕ παραμένει ελλειμματική επί σειρά ετών και με τάση μεγέθυνσης του ελλείμματος, λόγω της συνεχούς άνοδου των εισαγωγών έναντι των μειούμενων εξαγωγών. Οι ευρωπαϊκές εξαγωγές μανταρινιών προς τρίτες χώρες προβλέπεται να περιοριστούν σε 225 χιλ. τόνους την περίοδο 2023/2024, παρουσιάζοντας σημαντική μείωση ως προς την προηγούμενη (-24%), με κυριότερες κατά σειρά χώρες προορισμού το Ην. Βασίλειο, την Ελβετία, την Ουκρανία, τη Νορβηγία και τη Σερβία.

Από την άλλη πλευρά, οι εισαγωγές αναμένεται να κυμανθούν σχεδόν στο ίδιο επίπεδο (480 χιλ. τόνους), που παραμένει υπερδιπλάσιο των εξαγωγών, με κυριότερους προμηθευτές τη Νότια Αφρική, το Μαρόκο, το Ισραήλ, την Τουρκία και το Περού.

Η εικόνα των τελευταίων ετών για την Ελλάδα

Η εγχώρια παραγωγή μανταρινιών παρουσίασε σημαντική άνοδο στο διάστημα των τελευταίων ετών, ανερχόμενη το 2022 σε 201,5 χιλ. τόνους, μέγεθος αισθητά αυξημένο σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (+11,4%), αλλά και σε σχέση με τον μέσο όρο της προηγούμενης πενταετίας (+18%). Στο εξωτερικό εμπόριο, οι εισαγωγές είναι περιορισμένες, ενώ υψηλή παραμένει η εξαγωγική επίδοση του προϊόντος ως ποσοστό της προσφοράς, με συνεχή άνοδο των εξαγωγών, ο όγκος των οποίων κορυφώθηκε το

Ανάλυση

Σημαντική η περσινή άνοδος των ελληνικών εξαγωγών

Σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες προβλέψεις (στοιχεία USDA, 15/1/2023), αν και πρόωρες, η εγχώρια παραγωγή μανταρινιών αναμένεται να μειωθεί στο διάστημα της τρέχουσας εμπορικής περιόδου (Οκτώβριος 2023-Σεπτέμβριος 2024). Ωστόσο, σε ετήσια βάση, οι εξαγωγές αυξήθηκαν στη διάρκεια του 2023.

Όπως προκύπτει από πρόσφατες εκτιμήσεις (στοιχεία Eurostat, 15/1/2024), στο διάστημα Ιανουαρίου-Νοεμβρίου του 2023, σε σύγκριση με το αντίστοιχο του προηγούμενου έτους, ο όγκος των ελληνικών εξαγωγών ανήλθε σε 74 χιλ. τόνους, παρουσιάζοντας σημαντική άνοδο (+11,7%). Μεγαλύτερη, εξάλλου, ήταν η άνοδος της αξίας (+28%), λόγω της αύξησής της μέσης τιμής εξαγωγής, που ανήλθε σε 0,73 ευρώ/κιλό.

Σημειώνεται, επίσης, ότι οι ποικιλίες που ανήκουν στις κλημεντίνες κλήψαν το μεγαλύτερο μέρος του όγκου των εξαγόμενων προϊόντων, αλλά με αύξηση μικρότερη του μέσου όρου (9,3%), ενώ στις άλλες κατηγορίες μανταρινιών η αύξηση ήταν σημαντικά μεγαλύτερη

(+15,7%) και με υψηλότερη μέση τιμή εξαγωγής. Με βάση τις αναφερόμενες εκτιμήσεις, οι συνολικές εξαγωγές μανταρινιών προβλέπεται να κυμανθούν σε επίπεδο μεγαλύτερο των 146 χιλ. τόνων το 2023. Αντίθετα, οι εισαγωγές ήταν περιορισμένες και με σημαντική μείωση ως προς τον όγκο και την αξία.

Στο πεδίο των τιμών, σημειώνεται η άνοδος τους στην εγχώρια αγορά στις αρχές της τρέχουσας εμπορικής περιόδου. Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (agri-food data portal, monthly market prices, 8/2/2024), η μέση εγχώρια τιμή στις κλημεντίνες ανήλθε σε 0,96 ευρώ/κιλό στο πρώτο τρίμηνο της περιόδου 2023/2024 (Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2023), παρουσιάζοντας σημαντική άνοδο σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα της προηγούμενης (+19%).

Πώση, πάντως, αναμένεται να παρουσιάσει η εγχώρια κατανάλωση μανταρινιών το 2023, λόγω της μειωμένης προσφοράς, αλλά και ως συνέπεια του περιορισμού του εισοδήματος των νοικοκυριών από τον υψηλό πληθωρισμό στα τρόφιμα (+8,9% τον Δεκέμβριο του 2023) και ιδιαίτερα στα φρούτα (+15%).

Ελληνικές εξαγωγές μανταρινιών ανά χώρα προορισμού (2021-2022)

	2022			2021			Μεταβολή 2022/2021	
	Αξία (εκλ. ευρώ)	Όγκος (τόνοι)	Μ. τιμή (ευρώ/κιλό)	Αξία (εκλ. ευρώ)	Όγκος (τόνοι)	Μ. τιμή (ευρώ/κιλό)	Αξίας (%)	Όγκου (%)
Ρουμανία	20.519	32.418	0,63	21.128	36.010	0,59	-2,9	-10,0
Πολωνία	15.420	19.068	0,81	9.819	14.335	0,68	57,0	33,0
Ουκρανία	8.452	13.287	0,64	5.874	12.481	0,47	43,9	6,5
Γερμανία	7.522	9.692	0,78	10.136	13.228	0,77	-25,8	-26,7
Βουλγαρία	6.430	20.532	0,31	6.932	23.478	0,30	-7,2	-12,5
Ουγγαρία	4.472	6.249	0,72	3.587	6.167	0,58	24,7	1,3
Σερβία	3.083	3.985	0,77	3.270	4.671	0,70	-5,7	-14,7
Ισπανία	2.714	2.982	0,91	1.406	2.097	0,67	93,0	42,2
Τσεχία	2.386	3.053	0,78	1.941	3.007	0,65	22,9	1,5
Λετονία	1.986	2.855	0,70	1.113	1.951	0,57	78,4	46,3
Μολδαβία	1.782	2.573	0,69	1.206	1.996	0,60	47,8	28,9
Λιθουανία	1.702	2.252	0,76	579	856	0,68	194,0	163,1
Ολλανδία	1.004	1.186	0,85	806	1.106	0,73	24,6	7,2
Β. Μακεδονία	837	2.072	0,40	931	2.290	0,41	-10,1	-9,5
Δανία	641	613	1,05	369	387	0,95	73,7	58,4
Λαϊκές	7.500	8.451	0,89	5.800	8.373	0,69	29,3	0,9
Σύνολο	86.451	131.268	0,66	74.896	132.434	0,57	15,4	-0,9

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Access2Markets, 12/1/2024), HS Codes: 080521, 080522, 080529

Εγχώρια παραγωγή και κατανάλωση μανταρινιών (2018-2022, σε τόνους)

	2022	2021	2020	2019	2018	Μεταβολή (%)	
						2022/2021	2021/2020
Παραγωγή νωπών	201.490	180.950	171.870	150.640	174.150	11,4	5,3
Εισαγωγές	3.760	1.373	2.645	1.710	2.277	173,9	-48,1
Προσφορά	205.250	182.323	174.515	152.350	176.427	12,6	4,5
Εξαγωγές	131.268	132.434	118.946	115.182	106.390	-0,9	11,3
Κατανάλωση νωπών	73.982	49.889	55.569	37.168	70.037	48,3	-10,2
Εξαγωγική επίδοση (%)	64,0	72,6	68,2	75,6	60,3		

Πηγή: Eurostat (Crop production, 25/1/2024), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Access2Markets, 12/1/2024)

Εξωτερικό εμπόριο μανταρινιών Ελλάδος (Ιανουάριος-Νοέμβριος 2023/2022)

	Ενδεκάμηνο 2023			Ενδεκάμηνο 2022			Μεταβολή 2023/2022	
	Αξία (εκλ. ευρώ)	Όγκος (τόνοι)	Μ. τιμή (ευρώ/κιλό)	Αξία (εκλ. ευρώ)	Όγκος (τόνοι)	Μ. τιμή (ευρώ/κιλό)	Αξίας (%)	Όγκου (%)
Εξαγωγές	53.726	73.999	0,73	42.053	66.267	0,63	27,8	11,7
Κλημεντίνες	32.548	45.969	0,71	26.560	42.041	0,63	22,5	9,3
Άλλα μανταρίνια	21.177	28.030	0,76	15.493	24.227	0,64	36,7	15,7
Εισαγωγές	2.004	2.339	0,86	2.528	3.017	0,84	-20,7	-22,5
Κλημεντίνες	1.204	1.309	0,92	1.695	1.937	0,87	-28,9	-32,4
Άλλα μανταρίνια	800	1.030	0,78	833	1.080	0,77	-4,0	-4,6

Πηγή: Eurostat (monthly trade, 15/1/2024), HS Codes: 080521, 080522, 080529